

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 6. Vita longæva, vel brevis, moraliter. Ex Vet. &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

regnum celorum; si angelicam vitam agimus. Theophylactus hic.

Oportet semper orare. Luc. 18. 1. Nec hoc aliter impleri potest in tota nostra vita; nisi ut conversatio talis sit: ut in conspectu Dei oratio deputetur. S. Thom. Aqu. in Cant. 4.

Vivo ego, jam non ego. Gal. 2. 20. q. d. ad alia quidem omnia mortuus sum, non sentio, non attendo, non curo: si quæ verò sunt Christi; hæc vivum inveniunt, & paratum. S. Bernardus in Cap. jejun. c. 7.

Ex Patribus, & alijs.

Qui bene agendo vivit Deo, hic verè vivit: quia æternam habet vitam. S. Ambros. in Rom. 6.

Hoc est vitæ vivere; virtute vivere; beatæ vitæ actus habere in illius corporis vita. Idem l. de paradiso c. 9.

Vita iusti mortis est imitatio. Idem de bono mortis c. 3.

Nec quidquam est aliud bene vivere; quam ea facere, quæ Deo placent. S. August. l. de beata vita.

Tota vita Christiani hominis, si secundum Evangelium vivat, crux est, atque martyrium. Idem l. 3. in festo. S. Laurentij. Libro de Sanctis.

Faciamus de terra cælum; monstremus rectè vivendo gentilibus, quibus bonis carebunt. Nam, quando laudabiliter nos vivere videbunt, faciem regni celorum aspicient. S. Chrysost. hom. 44. in Matth. 12.

Probata Christianorum vita majorem apud multos auctoritatem sibi vendicat, quam signa. Siquidem hæc apud impudentes, & malos, homines malum concitant opinionem: vita autem pura etiam ipsum diaboli os majorem in modum obstruere poterit. Idem hom. 6. in 1. Cor. 1.

Omni tubâ clarior est per opera virtutum exhibitio: & ipsâ luce splendidior est munda vita; licet innumeri sint, qui calumniantur. S. Chrysost. hom. 6. in var. loc. Matth.

Sic fatagite, quasi & nostra vita describenda sit; & in sublimi collocanda, ut omnibus conspicua sit. S. Ephrem ep. ad Joannem Monachum.

Unum hoc ab utroque nostrum agebatur; ut virtutem coleremus, atque ad futuras spes vitæ nostræ rationes accommodaremus; ante mortem à terra migrantes. S. Gregor. Naz. orat. 30. in laudem Basilij.

Sic vivamus nobis, ut ad Dei gloriam, proximique profectum, nostra militet vita. Transformamur in singulos, communicantes nos omnibus; ita ut illud Apostoli compleatur in nobis: *omnibus omnia factus sum.* 1. Cor. 9. 22. S. Laur. Just. de triumph. &c. c. 3.

Nihil aliud est bene vivere; quam totò corde, totâ animâ, totâ mente, Deum diligere. Idem ligno vitæ de charitate.

Uxor est conversatio tua: bona vita, uxor bona: mala vita, uxor mala. Elij tui opera tua. S. Bonaventura. l. 2. D. 13. Pent.

Polyanth. Sacra Tom. II.

§. VI.

Vita longæva, vel brevîs, moraliter.

Ex Veteri.

In quocunque die comederis ex eo, morte morieris. Gen. 2. 17. An mox illò die prævaricationis mortuus? Vivebat, cum comedit, non Deo, sed sibi. Ergo mortuus est adhuc vivens, non vivens Deo. Castillo Illat. 38.

Vixit Seth centum quinq. annis. Gen. 5. 6. Nota: in generatione Seth, quæ est Electorum; & Cain, quæ est reproborum; semper de Electo dicitur: vixit tot annos, & mortuus est; quod de nullo reproborum dicitur: nec de eorum vita fit mentio, quia fuit prava: & quia præsens eorum vita non fuit vita, sed mors potius. Nec aliquis illorum mortuus esse dicitur: mors enim talium non finita est; sed in perpetuum morientur. Diez f. 4. D. 2. Quadr.

Mensis iste (quo Dominus populum ex Ægypto eduxit) *vobis principium mensium, primus erit in mensibus anni.* Ex. 12. 2. Cur Deus anni supputationem ab illo mense, & non à præcedentibus, instituit? S. Gauden. tr. 1. non sunt imputati Israëlitis illi dies, quos consumpserunt in Ægypto; sed quando ingemuerunt ad Dominum conversi ab operibus duris. Castillo Illat. 38.

Filius unius anni erat Saul &c. 1. Reg. 13. 1. Sic enim erat innocens, quando regnare cepit, sicut filius unius anni est; & in eadem innocentia duobus annis regnasse dicitur. S. Rupertus in 1. Reg. 19. Cur unius anni esse dicitur, cum regnare cepisset? nisi ut ejus innocentia prædicetur. Illò solum tempore nos vixisse gaudeamus, quò innocenter, & humiliter, viximus. Nam illa tempora, quæ in sæculi vanitate, & fluxa carnis vitæ, consumpsimus; quasi perditâ minimè memorentur. S. Gregor. hic.

Dies, quos regnavit Salomon in Jerusalem, super omnem Israël, quadraginta anni sunt. 3. Reg. 11. 42. Et tamen Josephus l. 8. antiqu. c. 3. Salomon, inquit, jam admodum senex moritur, exactis regni annis octuaginta. Utrumque conciliat Theodoretus q. 37. in 3. Reg. existimo, hunc quidem simul numerasse omnes illos annos; illum autem, id est, authorem historiæ Regum, eos solos, quos transegit in pietate, ac vera religione. Mendoza in 1. Reg. 13. 1. annot. 13. Sect. 2.

Mortuus est senex, & plenus dierum. Job. 42. 16. Notandum est, quòd quidam moriuntur dierum vacui; quidam pleni. Vacuus dierum moritur, qui in vita sua vanitatibus hujus Mundi inserviens, vitæ æternæ merita moriendo secum non detulit. Plenus verò dierum migravit à sæculo, qui operam virtutibus dedit. Bonum siquidem est bene vivere, sed longè melius bene mori. Blesensis tr. seu compend. in duo priora capita Job. In Scriptura sacra non facile plenus dierum ponitur, nisi is; cujus per eandem scripturam

Uuuuu

vita

vita laudatur. Vacuus quippe dierum est; qui, quamlibet multum vixerit, ætatis suæ tempora in vanitate consumpsit. S. Gregorius. In Job. 42.

Dies mei sicut umbra declinaverunt. Pl. 101. 12. Si brevitatem vitæ suæ exprimere voluit, cur non dixit, sicut sol, qui velocissimè currit? Quia non solum brevitatem suæ gloriæ, sed etiam inanitatem, ostendere voluit. S. Bernardus l. 20. in Cant. declinaverunt sicut umbra: quia præterierunt sine fructu. q. d. sol quidem velocissimè pertransit; sed egregia virtutis opera post se relinquit; aurum, gemmas, flores, excolit: at umbra infructuosa evanescit. Mendoza in 1. Reg. 10. annot. 6. Sect. 1.

Consummatus in brevi explevit tempora multa. Sap. 4. 13. id est, tantum meruit illò brevi tempore, quò vixit, quantum alius multis temporibus vivens. Hugo Card. hic.

Ex Novo, Patribus, & alijs.

Impletum est tempus pariendi Elisabeth. Luc. 1. 57. Impletum est vitæ tempus, cum Sancti viri ex hoc vitæ curriculo demigrarent. Plenitudinem iusti vita habet; inanes autem dies sunt impiorum. S. Ambrosius hic.

Triginta & octo annos habens in infirmitate sua. Joan. 5. 5. Quæ verba si à Philosopho gentili legerentur, diceret, hoc non rectè scriptum esse: nam anni non possunt haberi. Aristoteles enim dicit: de tempore non habemus, nisi nunc. Sed quis dubitat, rectissimè scriptum esse, quod Spiritu S. dictante scriptum est. Insinuat igitur, ipsum tempus habuisse; eò quod ex eo commodum, & lucrum, reportarit: quia patientiam habuit in illo longo morbo. Diez Patientia.

Perdit, quod vivit, qui te Deum non diligit. Qui curat vivere non propter te, Domine, nihil est, & pro nihilo est. S. August. Manuali c. 4.

Illud agamus in terra, quod transire possit in cælum. Faciamus transmissiones ad Dominum nostrum: ut, quod in peregrinatione colligimus, in patria congregemus: ut de laboribus nostris non in dies, neque in annos; sed in æterna sæcula gaudeamus. S. Eucherius hom. 2.

Illum tantum diem vixisse te, computa; quem non malitia, non invidia, non superbia, contaminavit: quo voluntates proprias abnegasti; quem sine ullà regulæ transgressione duxisti. Illum diem applica ad vitam, cuius lucrum venit ad animam tuam. B. Cæsar. Arel. hom. 27.

Sacra Scriptura nos docet, in hoc sæculo Christianis Fidelibus vitam longam non prodesse, sed bonam. S. Fulgentius ep. 2. ad Galiam.

Non magnum est; imò magis malum est, multis vixisse diebus, si non senueris virtutibus: cum puer centum annorum moriturus sit Il. 65. 20. & peccator centum annorum maledictus erit. Guarricus l. 3. de Purif. B. V.

§. VII.

Vita activa, & Contemplativa.

Figuræ, Symbola.

Ex Veteri.

Vidit scalam - angelos quoque Dei ascendentes, & descendentes. Gen. 28. 12. Scalas vidit Jacob per somnium; & in ipsis scalis vidit angelos ascendentes, & descendentes; & lapidem, quem sibi posuerat ad caput, unxit. Audistis, quia Messias Christus est: audistis, quia unctus Christus est. Sic est & Ecclesia. Angeli Dei boni Prædicatores prædicantes Christum, hoc est, super Filium hominis ascendunt, & descendunt. Quomodo ascendunt? & quomodo descendunt? Ex uno habemus exemplum. Audi Apostolum Paulum:

Scio hominem in Christo ante annos quatuordecim raptum huiusmodi usque in tertium cælum &c. 2. Cor. 12. 2. Ascendentem audistis? descendente audite. *Tanquam parvulus in Christo lac vobis potum dedi, non escam.* 1. Cor. 3. 1. 2. Ecce descendit, qui ascenderat. Quare, quomodo ascenderit? usque ad tertium cælum. Quare, quomodo descenderit? usque ad lac parvulis dandum. S. August. tr. 7. in Joan. 1. 50. Jacob Patriarcha dormiens vidit apertis cœlis scalam à cœlo in terram; & angelos ascendentes, & descendentes. Fiat hoc in Ecclesia. Angeli Dei, annuntiatores sunt veritatis: ascendunt, ut videant. *In principio erat verbum, & verbum erat apud Deum &c.* Descendant, & videant: quia *Verbum Caro factum est &c.* Ascendant, ut erigant magnos; descendant, ut nutrant parvos. Vide ascendentem Paulum:

Sapientiam loquimur inter perfectos. Vide descendentem: lac vobis potum dedi, non escam. S. August. in Pl. 44. Scalam sibi construxerat spiritualement, cuius cacumen tangebatur cœlos; per quam ascensus frequentabat, & descensus: ascendeat utique, contemplanda cœlestia, ac meditando divina: descendeat autem, cum, exigente causâ, sibi indulgeret, & proximo. S. Laur. Just. f. in festo S. Hieronymi. Per angelos designantur Sancti; quorum est, ascendere ad Deum, & descendere ad proximum. S. Thom. Aqu. hic.

Lia lippis erat oculis; Rachel decora facie & venustò aspectu. Gen. 29. 17. Activa per Liam lippam; contemplativa per Rachel pulchram: cognoscendo enim, & amando, Deum pulchrum, efficitur pulchri, ait August. tr. 9. in ep. Joan. de Ponte in Cant. 1. 6. Exh. 11. §. 1.

Tetigit nervum femoris ejus, & statim emarcuit. Gen. 32. 25. Jacob grandi quidem spiritus commodò. Sed & magnò carnis suæ vicit detrimentò. Denique claudicat is, qui vicit. Quomodo claudicat? videlicet uno pede terræ innitens, alterum à terra suspendens, id est, activam vitam pro cura subditorum non omnino relinquens; & Contemplativæ pro ejus dulcedine totis viribus inhaerens. Rupertus l. 8. c. 9. in Gen.

Non